

Cuprins

Cuvânt-înainte	XIII
Prefață.....	XV
Abrevieri.....	XIX
Argumentum	XXI
Titlul I. Delimitarea conceptuală a timpului de lucru de timpul de odihnă	1
Capitolul I. Reglementarea timpului de lucru și a timpului de odihnă în Uniunea Europeană.....	1
Secțiunea 1. Scurt istoric al reglementărilor în Uniunea Europeană	1
§1. Adoptarea directivelor cadru.....	1
§2. Adoptarea directivelor sectoriale	22
Scurte concluzii.....	29
Secțiunea a 2-a. Conținutul noțiunii de timp de lucru	30
§1. Conținutul noțiunii de timp de lucru conform directivelor cadru.....	30
1.1. Definiția timpului de lucru conform directivelor cadru.	
Probleme de interpretare.....	30
1.2. Dezvoltarea conținutului noțiunii de timp de lucru în jurisprudența CJUE	34
1.2.1. Premisele extinderii conținutului noțiunii de timp de lucru	34
1.2.1.1. Evoluția realităților economice și ale pieței forței de muncă	34
1.2.1.2. Extinderea domeniului de aplicare al reglementării ...	39
1.2.1.3. Consacrarea juridică a unei noi funcții a timpului de lucru – protecția sănătății și securității în muncă	50
1.2.2. Cauzele dezvoltării conceptului de timp de lucru în jurisprudența CJUE	55
1.2.2.1. Interpretarea restrictivă a excepției de la aplicarea directivelor cadru	55
1.2.2.2. Includerea în noțiunea timpului de lucru a perioadelor în care lucrătorul nu prestează efectiv munca	62
1.2.3. Conținutul noțiunii de timp de lucru rezultat din jurisprudența CJUE.....	69
1.2.3.1. Timpul de lucru și timpul de odihnă – noțiuni autonome.....	69
1.2.3.2. Trăsăturile timpului de lucru conform directivei cadru.....	71

1.2.3.3. Caracterul interdependent și caracterul cumulativ al trăsăturilor definitorii ale timpului de lucru	77
§2. Conținutul noțiunii de timp de lucru conform directivelor sectoriale	81
2.1. Activitățile din domeniul transportului maritim	81
2.2. Activitățile din domeniul aviației	83
2.3. Activitățile din domeniul rutier	86
2.4. Activitățile din domeniul transportului feroviar	88
2.5. Activitățile din domeniul transportului naval pe căi navigabile interioare.....	89
Scurte concluzii.....	90
Secțiunea a 3-a. Conținutul noțiunii de timp de odihnă.....	92
§1. Conținutul noțiunii de timp de odihnă în reglementarea cadru	92
1.1. Reglementarea prin excludere reciprocă. Inexistența unei categorii intermediare.....	92
1.2. Trăsăturile definitorii ale timpului de odihnă	92
§2. Conținutul noțiunii de timp de odihnă în reglementările sectoriale	98
2.1. Domeniul transporturilor navale maritime	98
2.2. Domeniul transporturilor aeriene.....	98
2.3. Activități în domeniul transporturilor rutiere	99
2.4. Activitățile din domeniul feroviar	102
2.5. Activitățile din domeniul transportului naval pe căi navigabile interioare	102
Scurte concluzii.....	104
Secțiunea a 4-a. Implicații ale Directivei (UE) 2019/1152 asupra delimitării timpului de lucru de timpul de odihnă.....	105
§1. Aspecte generale	105
§2. Aspecte privind conceptul de „timp de muncă”	106
§3. Includerea în timpul de muncă a perioadelor afectate formării profesionale.....	109

Capitolul II. Reglementarea timpului de lucru și a timpului de odihnă

în România	111
Secțiunea 1. Conținutul noțiunii de timp de lucru	111
§1. Timpul de lucru potrivit reglementării generale	111
§2. Timpul de lucru potrivit unor reglementări speciale.....	122
2.1. Activitățile din domeniul transporturilor navale.....	122
2.2. Activitățile din domeniul transporturilor aeriene.....	125
2.3. Activitățile din domeniul transportului rutier	126
2.4. Activitățile din domeniul transportului feroviar	128
Secțiunea a 2-a. Conținutul noțiunii de timp de odihnă.....	129
§1. Timpul de odihnă potrivit reglementării generale.....	129
§2. Timpul de odihnă potrivit unor reglementări speciale	132
2.1. Activitățile de transport naval.....	132
2.2. Activități de transport aerian	133
2.3. Activitățile din domeniul transportului rutier	133
2.4. Activitățile din domeniul transportului feroviar	133
Scurte concluzii.....	134

Capitolul III. Relația dintre reglementarea națională, reglementarea Uniunii Europene și alte reglementări supranaționale.....	136
Secțiunea 1. Introducere	136
Secțiunea a 2-a. Relația reglementării naționale cu convențiile adoptate sub egida Organizației Internaționale a Muncii	137
Secțiunea a 3-a. Relația reglementării naționale cu reglementările Consiliului Europei	138
§1. Timpul de lucru potrivit Cartei Sociale Europene.....	138
§2. Forța juridică a interpretărilor date de Comitetului European pentru Drepturi Sociale prevederilor art. 2 din Carta Socială Europeană în privința definirii timpului de lucru.....	140
§3. Eficiența prevederilor Cartei Sociale Europene după hotărârea pronunțată de CJUE în cauza <i>Matzak</i>	143
Secțiunea a 4-a. Relația reglementării naționale cu reglementările adoptate în Uniunea Europeană	145
§1. Limitarea aplicării reglementărilor UE la scopul lor.....	145
§2. Limitarea aplicării reglementărilor UE la domeniul lor de aplicare.....	149
2.1. Limitele regulii aplicabilității generale.....	149
2.2. Derogări și exceptări de la Directiva 2003/88	159
2.3. Limitele aplicării directivelor sectoriale în raport cu domeniul lor de aplicare	162
2.3.1. Directiva 1999/63/CE – activitățile din domeniul transportului maritim	162
2.3.2. Directiva 2000/79/CE – activitățile din domeniul aviației	162
2.3.3. Directiva 2002/15/CE – activitățile din domeniul rutier	162
2.3.4. Directiva 2005/47/CE – activitățile din domeniul feroviar	164
2.3.5. Directiva 2014/112/UE – activitățile din domeniul transportului naval pe căi navigabile interioare	164
§3. Efectele reglementării UE asupra dreptului național	166
3.1. Interpretarea conformă	166
3.2. Aplicarea principiului priorității dreptului UE	171
3.3. Determinarea conținutului noțiunii de timp de lucru potrivit dreptului național și dreptului UE	172
Scurte concluzii.....	184
Titlul II. Delimitarea timpului de lucru de timpul de odihnă în practică.....	187
Capitolul I. Aplicarea în practică a criteriilor conceptuale de delimitare a timpului de lucru de timpul de odihnă.....	187
Secțiunea 1. Timpul productiv.....	190
§1. Timpul necesar activităților instrument.....	190
1.1. Timpul necesar deplasării la locul de muncă.....	191
1.2. Timpul necesar activităților de pregătire pentru îndeplinirea atribuțiilor principale sau pentru încheierea serviciului.....	203

1.3. Timpul necesar deplasării în scopul realizării unor activități de pregătire a activității sau de încheiere a acesteia	214
Scurte concluzii	216
§2. Timpul necesar prestării muncii propriu-zise.....	217
2.1. Aspecte generale.....	217
2.2. Timpul necesar prestării activității principale	218
2.3. Timpul necesar prestării activităților secundare	220
2.4. Timpul necesar realizării activităților conexe.....	221
2.5. Timpul necesar prestării unor activități excepționale	222
Secțiunea a 2-a. Timpul neproductiv	223
§1. Perioadele inactive la locul de muncă.....	224
1.1. Perioadele inactive în timpul programului de lucru.....	224
1.1.1. Întreruperile obișnuite	224
1.1.2. Întreruperile excepționale.....	226
1.1.3. Pauzele	228
1.2. Perioadele inactive în afara programului de lucru	231
1.2.1. Perioade de disponibilitate inactivă.....	231
1.2.1.1. Serviciul de gardă.....	231
1.2.1.2. Perioada de așteptare	236
1.2.2. Perioade de odihnă la locul de muncă sau în alt loc care nu este liber ales.....	239
1.2.2.1. Aspecte generale	239
1.2.2.2. Situația lucrătorilor supuși unor reglementări speciale.....	240
Scurte concluzii	257
§2. Perioadele inactive în afara locului de muncă.....	258
2.1. Perioade de disponibilitate inactivă	258
2.1.1. Aspecte generale	258
2.1.2. Aspecte particulare privind unele profesii	269
2.1.2.1. Problema disponibilității la domiciliu asigurate de personalul medical	269
2.1.2.2. Problema serviciului de permanență la domiciliu efectuat de magistrați și personalul auxiliar din instanțe și parchete.....	272
2.1.2.3. Problema serviciului de disponibilitate la domiciliu asigurat de personalul militar.....	275
Scurte concluzii	276
2.2. Timpul dedicat activităților de team building.....	280
2.2.1. Introducere	280
2.2.2. Clarificări terminologice și conceptuale	280
2.2.3. Examen jurisprudențial	281
2.2.4. Regimul juridic al activităților de team building și al timpului alocat acestora	283
§3. Situația particulară a unor categorii de lucrători	286
3.1. Situația lucrătorilor care locuiesc la locul de muncă	286

3.1.1. Aspecte generale	286
3.1.2. Criterii de delimitare a timpului de muncă de timpul de odihnă aplicabile	287
3.1.3. Aplicarea criteriilor în jurisprudența națională din statele membre UE	291
Scurte concluzii	295
3.2. Situația lucrătorilor aflați în carantină la locul de muncă	296
3.2.1. Cadrul juridic special	296
3.2.2. Conținutul noțiunii	297
3.2.3. Punerea în aplicare a măsurilor	297
3.2.4. Aspecte relevante și consecințe juridice	300
Secțiunea a 3-a. Timpul alocat formării profesionale	303
§1. Aspecte generale	303
§2. Aspecte particulare	308
2.1. Timpul alocat formării profesionale a medicilor	308
2.2. Timpul alocat formării profesionale pentru personalul feroviar	309
Secțiunea a 4-a. Perioadele asimilate timpului de lucru	310
§1. Aspecte generale	310
§2. Situația salariatelor gravide	311
§3. Perioade afectate activităților privind sănătatea și securitatea în muncă	312
§4. Timpul afectat dialogului social	314
§5. Perioadele de absență justificată/învoire	316
5.1. Absențe/învoiri în perioada de preaviz	316
5.2. Zile lucrătoare libere pentru donatorii de sânge	316
5.3. Zile lucrătoare libere pentru îngrijirea sănătății copiilor	317
5.4. Zile libere plătite pentru supravegherea copiilor în cazul limitării/suspendării activităților didactice cu prezență fizică	317
5.5. Învoiri	318
5.6. Regimul concediilor medicale	319
Scurte concluzii	320

Capitolul II. Identificarea și cuantificarea timpului de lucru și

a timpului de odihnă în practică..... 321

Secțiunea 1. Introducere

Secțiunea a 2-a. Obligația angajatorului de evidențiere a timpului de lucru. Consecințe..... 323

§1. Conținutul obligației și consecințele neîndeplinirii ei..... 323

1.1. Reguli generale

1.2. Aspecte particulare

§2. Valoarea probatorie a evidențelor întocmite de angajator..... 327

2.1. Evidențele timpului și programului de lucru

2.2. Alte evidențe ale angajatorului

2.2.1. Datele rezultate din folosirea cardurilor de acces în spațiile angajatorului

2.2.2. Datele rezultate din folosirea unor mijloace electronice de localizare și comunicare.....	332
2.2.3. Date rezultate din folosirea unor echipamente de lucru	336
2.2.4. Evidențe întocmite de angajați	336
§3. Scurte concluzii privind valoarea probatorie a evidențelor timpului de lucru	338
Secțiunea a 3-a. Timpul de lucru estimat.....	339
§1. Introducere	339
§2. Estimarea legală a timpului de lucru	341
2.1. Estimarea timpului de lucru în învățământul preuniversitar și universitar.....	341
2.2. Estimarea legală a timpului de lucru necesar unor măsuri sanitare.....	343
§3. Estimarea convențională	344
§4. Estimarea judiciară.....	345
Secțiunea a 4-a. Dificultăți privind delimitarea timpului de lucru de timpul de odihnă în contextul noilor forme de organizare a muncii	346
§1. Aspecte introductive	346
§2. Dificultăți în delimitarea timpului de lucru de timpul de odihnă în cazul telesalariaților	348
2.1. Telemunca, formă de flexibilizare a relațiilor de muncă și a organizării timpului de lucru	348
2.2. Telemunca în Uniunea Europeană.....	350
2.3. Delimitarea timpului de lucru de timpul de odihnă în cazul telesalariaților	353
2.4. Particularități ale delimitării timpului de lucru de timpul de odihnă în cazul telemuncii prestate în perioada pandemiei COVID-19	360
2.4.1. Telemunca în starea de urgență determinată de pandemia COVID-19	360
2.4.2. Telemunca în starea de alertă determinată de pandemia COVID-19	363
2.5. Dreptul la deconectare	365
§3. Dificultăți în delimitarea timpului de lucru de timpul de odihnă în cazul lucrătorilor care prestează munca prin intermediul platformelor online	367
3.1. De la flexicuritate la „munca 4.0”. Aspecte introductive	367
3.2. Munca prin intermediul platformelor colaborative.....	368
3.2.1. Introducere	368
3.2.2. Aplicabilitatea normelor privind organizarea timpului de lucru	370
3.2.3. Dificultățile practice ale delimitării timpului de lucru de timpul de odihnă în economia colaborativă	378

Titlul III. Concluzii și propuneri	381
Capitolul I. Concluzii.....	381
Capitolul II. Propuneri <i>de lege ferrenda</i>	392
Bibliografie	407
Index	431